

ΣΥΝΩΜΟΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΒΙΩΣΗ ΤΩΝ ...ΕΝΤΟΜΟΚΤΟΝΩΝ

Η Κάρολ βαν Στρουμ (αριστερά) με μια μικρή ομάδα φίλων της σκάναραν όλα τα έγγραφα που έκρυβε για πολλά χρόνια στον στάβλο και τα δημοσιοποίησαν στο διαδίκτυο.

Συντάκτης:

Μπάμπης Μιχάλης

Πριν από μερικές εβδομάδες μια ομάδα ερευνητών (Center for Media and Democracy – The Bioscience Resource Project) δημοσιοποίησε στο διαδίκτυο έναν τεράστιο όγκο εγγράφων υπό την επωνυμία «The Poison Papers» (Τα έγγραφα του δηλητηριού).

Αριθμώντας ένα σύνολο 20.000 ντοκουμέντων συνολικού μεγέθους 200.000 σελίδων, τα Poison Papers ξεσκεπάζουν σε όλο της το μεγαλείο την άνομη κολεγιά μεταξύ χημικών βιομηχανιών και

κρατικών υπηρεσιών των ΗΠΑ.

Τα έγγραφα δείχνουν ότι χημική βιομηχανία και κρατικές αρχές των ΗΠΑ γνώριζαν από χρόνια την υπερβολική τοξικότητα αρκετών χημικών προϊόντων -που χρησιμοποιούνται έως σήμερα ευρέως στον κόσμο- και εργάζονταν από κοινού προκειμένου αυτή η πληροφορία να μη φτάσει ποτέ στο κοινό και τον Τύπο.

Πάνω από 100 χιλιάδες σελίδες αυτών των ντοκουμέντων παρέμεναν αποθηκευμένες στον... στάβλο μιας Αμερικάνας αγρότισσας.

Οι ερευνητές τις συγκέντρωσαν, τις σκάναραν και τις δημοσιοποίησαν στο διαδίκτυο μαζί με το υπόλοιπο υλικό.

Δικαστικές αξιώσεις

Τα έγγραφα αποκτήθηκαν από τις ομοσπονδιακές υπηρεσίες των ΗΠΑ και τις βιομηχανίες χημικών μέσω ανοιχτών αιτήσεων και δικαστικών αγώνων.

Περιλαμβάνουν εσωτερικές επιστημονικές μελέτες και περιλήψεις μελετών, εσωτερικά σημειώματα και εκθέσεις, πρακτικά συνεδριάσεων, στρατηγικές συζητήσεις και ορκωτές μαρτυρίες.

Στους κρατικούς φορείς από τους οποίους αντλήθηκαν τα έγγραφα περιλαμβάνονται: η Υπηρεσία Προστασίας του Περιβάλλοντος (EPA), η δασική υπηρεσία, το υπουργείο Γεωργίας, η Υπηρεσία Τροφίμων Φαρμάκων (FDA), το υπουργείο Αμυνας.

Μεταξύ των χημικών βιομηχανιών που αναφέρονται στα έγγραφα είναι και οι Dow, Monsanto, DuPont και Union Carbide αλλά και μικρότερες όπως και εργαστήρια δοκιμών που εργάστηκαν για αυτές.

Τα χημικά που περισσότερο εμφανίζονται στα έγγραφα περιλαμβάνουν φυτοφάρμακα και ζιζανιοκτόνα (όπως τα 2,4-D, Dicamba, Permethrin, Atrazine, Agent Orange), διοξίνες και PCBs.

Κάποια εξ αυτών είναι από τα πλέον τοξικά. Ωστόσο εκτός των PCBs, σχεδόν κάθε άλλο χημικό από αυτά που αναφέρονται στα έγγραφα συνεχίζει να παράγεται, να πωλείται και να χρησιμοποιείται σήμερα.

Μεταξύ άλλων τα Poison Papers φέρνουν στο φως της δημοσιότητας:

1. Τα πρακτικά μιας υψηλής μυστικότητας ομάδας εργασίας της Υπηρεσίας Προστασίας Περιβάλλοντος των ΗΠΑ (EPA) για τις διοξίνες, στα οποία αυτή αποδέχεται ότι οι διοξίνες

είναι εξαιρετικά δηλητηριώδη χημικά. Τα πρακτικά αυτά έρχονται σε απόλυτη αντίθεση με τη μακροχρόνια άρνηση της EPA να δημιουργήσει ένα κανονιστικό πλαίσιο για τις διοξίνες στις ΗΠΑ ή έστω να θέσει ανώτατα όρια.

2. Τη συμπαιγνία EPA και βιομηχανιών χαρτοπολτού και χαρτιού προκειμένου να «καταστείλουν, τροποποιήσουν ή καθυστερήσουν» τα αποτελέσματα εθνικής μελέτης των ΗΠΑ για τις διοξίνες, που διαπίστωνε υψηλά επίπεδα διοξινών σε προϊόντα καθημερινής χρήσης, όπως οι πάνες για μωρά και τα φίλτρα του καφέ.

3. Νέα σημαντικά στοιχεία για το περίφημο σκάνδαλο IBT. Δείχνουν ότι η EPA και η αντίστοιχη καναδική υπηρεσία HPB συνωμότησαν με τις χημικές βιομηχανίες προκειμένου να παραμείνουν στην αγορά αρκετά από τα προϊόντα των οποίων οι μελέτες ασφαλείας ήταν άκυρες.

4. Ότι η EPA απέκρυψε δικές της μελέτες που διαπίστωναν υψηλά επίπεδα διοξίνης σε περιβαλλοντικά δείγματα και ανθρώπινο μητρικό γάλα μετά τον ψεκασμό με 2,4-D και 2,4,5 -T (Agent Orange) από την ομοσπονδιακή δασική υπηρεσία.

5. Τον επικεφαλής του ιατρικού τμήματος της Monsanto να παραδέχεται ενόρκως ότι οι μελέτες της εταιρείας για τις επιπτώσεις των διοξινών στην υγεία των εργαζομένων γράφτηκαν αναληθώς για την επιστημονική βιβλιογραφία προκειμένου να αποκρύψουν τις επιπτώσεις τους. Σε αυτές τις δόλιες μελέτες πάτησε η EPA προκειμένου να αποφύγει την υιοθέτηση ενός κανονιστικού πλαισίου για τις

διοξίνες. Οι μελέτες αξιοποιήθηκαν ακόμη για την υπεράσπιση των βιομηχανιών σε αγωγές αποζημίωσης που τους ασκήθηκαν από βετεράνους του Βιετνάμ που εκτέθηκαν στο Agent Orange.

6. Δύο πειράματα που πραγματοποίησε για λογαριασμό της Dow Chemical ένας δερματολόγος του Πανεπιστημίου της Πενσιλβάνια σε φυλακισμένους τη δεκαετία του 1960 προκειμένου να διαπιστωθούν οι επιπτώσεις του TCDD, μιας ιδιαίτερα τοξικής μολυντικής ουσίας που βρίσκεται στο 2,4,5-T.

7. Ντοκουμέντο του 1985 που δείχνει ότι η Monsanto πουλούσε χημικό που είχε επιμολυνθεί από το TCDD στους παραγωγούς του Lysol, οι οποίοι χωρίς να γνωρίζουν την τοξικότητά του το χρησιμοποιούσαν ως συστατικό του απολυμαντικού τους σπρέι για περίπου 23 χρόνια.

Μερικές από τις 100.000 σελίδες εγγράφων που βρέθηκαν ξεχασμένες στον αχυρώνα της Βαν Στρουμ,

«Δεν θεωρούσαμε τους εαυτούς μας οικολόγους, το μόνο που θέλαμε ήταν να μη δηλητηριαζόμαστε»

Η Κάρολ βαν Στρουμ δεν είχε σκοπό ζωής να ξεσκεπάσει τις βρομιές και τα μυστικά της πανίσχυρης βιομηχανίας χημικών.

Μετακόμισε το 1974 σε μια αγροικία στο Εθνικό Δάσος Siuslaw του Όρεγκον των ΗΠΑ με σκοπό να ζήσει μαζί με την οικογένειά της μέσα στη φύση μια απλή και ήρεμη ζωή.

Πολύ σύντομα όμως αντιλήφθηκε ότι η Ομοσπονδιακή Υπηρεσία Δασών ψέκαζε την περιοχή της με ένα πανίσχυρο και άκρως επικίνδυνο για τη υγεία ζιζανιοκτόνο, το 2,4,5-T.

Το χημικό αυτό αποτελούσε ένα από τα δύο ενεργά συστατικά του περιβόητου Agent Orange («Πορτοκαλί Παράγοντας»), του δηλητηρίου που ο αμερικανικός στρατός χρησιμοποίησε ευρέως στο Βιετνάμ προκαλώντας εκατομμύρια γενετικές ανωμαλίες, τερατογενέσεις, καρκίνο και άλλες σοβαρές βλάβες σε ανθρώπους, ζώα και περιβάλλον.

Η χρήση του προκάλεσε παγκόσμια κατακραυγή και ο αμερικανικός στρατός αναγκάστηκε να το αποσύρει.

Η Δασική Υπηρεσία των ΗΠΑ όμως συνέχισε να χρησιμοποιεί τόσο το 2,4,5-T όσο και ένα άλλο επικίνδυνο συστατικό του Agent Orange, το 2,4-D, για χάρη της ξυλείας που συλλέγεται από τα εθνικά δάση και των βιομηχανιών χαρτιού, χαρτοπολτού και αγροχημικών που κερδίζουν από αυτήν.

Μεταξύ 1972 και 1977 η Δασική Υπηρεσία των ΗΠΑ ψέκασε περί τις

20.000 λίβρες 2,4,5-T σε μια έκταση 1.600 τετραγωνικών μιλίων όπου βρίσκονταν το σπίτι της Βαν Στρουμ και η κοντινή κωμόπολη Αλσεα.

Όπως και στο Βιετνάμ, τα χημικά δεν έβλαψαν μόνο τα φυτά αλλά και ανθρώπους, ζώα.

Οι ψεκασμοί προκάλεσαν στα παιδιά της Βαν Στρουμ ρινορραγίες, διάρροιες και πονοκεφάλους, ενώ αρκετοί γείτονες αρρώστησαν.

Πολλά ζώα πέθαναν, ενώ κάποια εμφάνισαν απίστευτες ανωμαλίες – πάπιες με ανάποδα πόδια, σκυλιά και γάτες που αιμορραγούσαν από τα μάτια και τα αυτιά μεταξύ άλλων.

Η τοπική κοινότητα αποφάσισε να γράψει στη Δασική Υπηρεσία αναφέροντας τις επιπτώσεις των ψεκασμών...

«Νομίζαμε ότι αν γνώριζαν τι μας συνέβη δεν θα ξαναψέκαζαν», δηλώνει ξεσπώντας στα γέλια σήμερα η 76χρονη πια Βαν Στρουμ.

Το αίτημα για διακοπή των ψεκασμών απορρίφθηκε και τότε η ίδια μαζί με τους γείτονές της κατέθεσαν αγωγή.

«Δεν θεωρούσαμε τους εαυτούς μας οικολόγους, δεν υπήρχε καν στον νου μας τότε αυτή η λέξη, το μόνο που θέλαμε ήταν να μη δηλητηριαζόμαστε», λέει.

Για τη Βαν Στρουμ, η αγωγή αυτή ήταν το ξεκίνημα ενός αγώνα που κράτησε μια ζωή.

Ο δικηγόρος που ανέλαβε την υπόθεση αποδέχθηκε να πληρωθεί λιγότερα με αντάλλαγμα την απλήρωτη έρευνα της Βαν Στρουμ.

Η φοβερή Αμερικάννα κατάφερε όλα αυτά τα χρόνια να συγκεντρώσει μέσω του επίμονου και επίπονου δικαστικού αγώνα εναντίον χημικών κολοσσών, όπως η Monsanto και η Dow, της βιομηχανίας χαρτιού και χαρτοπολτού και κρατικών φορέων, όπως η Υπηρεσία Δασών και η Επιτροπή Προστασίας Περιβάλλοντος (EPA), έναν τεράστιο αριθμό εγγράφων συνολικού μεγέθους μεγαλύτερου των 100 χιλιάδων σελίδων.

Η αγωγή οδήγησε σταδιακά σε προσωρινή απαγόρευση χρήσης του 2,4,5-T στην περιοχή τους το 1977 και σε οριστική διακοπή των ψεκασμών το 1983.

Ο αγώνας όμως κάθε άλλο παρά εύκολος ήταν. Η EPA μετά τις αγωγές ανέλαβε την εκπόνηση έρευνας για να εξετάσει αν οι αποβολές γυναικών στην περιοχή της Βαν Στρουμ σχετίζονται με την έκθεση στα επικίνδυνα ζιζανιοκτόνα.

Γι' αυτόν τον σκοπό πήρε δείγματα ιστών από νερό, ζώα, από ένα αποβληθέν έμβρυο και ένα μωρό που είχε γεννηθεί χωρίς εγκέφαλο.

Δεν δημοσιοποίησε όμως ποτέ τα πλήρη αποτελέσματα αυτής της έρευνας, προβάλλοντας ως δικαιολογία ότι είχε χάσει τα δείγματα.

Ενας χημικός όμως που φέρεται ότι προσλήφθηκε από την EPA για να αναλύσει τα παραπάνω δείγματα, προσέφερε στη Βαν Στρουμ τα αποτελέσματα που έδειχναν ότι υπήρχε σοβαρή μόλυνση από το επικίνδυνο χημικό TCDD.

Η EPA αντέτεινε ότι τα δείγματα αυτά είχαν ανακατευτεί με άλλα από άλλη περιοχή.

Η Βαν Στρουμ απαιτούσε επί χρόνια με βάση τον νόμο για την ελευθερία της πληροφόρησης τα πραγματικά στοιχεία, αγωνίστηκε μέχρι τελικής πτώσεως στα δικαστήρια προκείμενου να αποδείξει τι είχε συμβεί.

Η EPA και άλλες κρατικές αρχές αναγκάστηκαν να της χορηγήσουν τελικά περισσότερες από 34.000 σελίδες εγγράφων, τις οποίες η Βαν Στρουμ ταξινόμησε επιμελώς στον στάβλο της.

Όμως η επιτροπή που υποτίθεται ότι έχει έργο της την προστασία του περιβάλλοντος ποτέ δεν κοινοποίησε όλα τα αποτελέσματα της μελέτης, ποτέ δεν έδωσε μια πλήρη εξήγηση για το τι συνέβη στην περιοχή και για το πώς χάθηκαν τα μολυσμένα δείγματα.

Και σταδιακά η Βαν Στρουμ παραιτήθηκε, χωρίς να καταφέρει να

αναδείξει την αλήθεια για την περιοχή της, αλλά πολύ περισσότερο για την ακόμη βαθύτερη προσωπική της τραγωδία.

Το 1977 μια πυρκαγιά έκαψε ολοσχερώς το σπίτι της παίρνοντας μαζί της τα 4 παιδιά της. Οι πυροσβέστες εξέφρασαν υπόνοιες εμπρησμού. Όμως οι έρευνες για τα αίτια της φωτιάς δεν ολοκληρώθηκαν ποτέ.

Η Βαν Στρουμ υποτεύθηκε κάποιους αντιπάλους της καθώς η φωτιά ξέσπασε στην εποχή της έντονης διαμάχης στην περιοχή μεταξύ ακτιβιστών, εργατών στις εταιρείες ξυλείας και χημικής βιομηχανίας και των κρατικών αρχών για τους ψεκασμούς με τα ζιζανιοκτόνα.

Η Βαν Στρουμ δεν ξανάχτισε το σπίτι της. Σήμερα ζει σε ένα διπλανό βοηθητικό κτίριο.

«Αποδέχθηκα ότι δεν θα μάθω ποτέ την αλήθεια. Αν ο εμπρησμός έγινε από πρόθεση είναι το χειρότερο πράγμα που μπορούσε να μου έχει συμβεί», δηλώνει...

Συμπληρώνοντας: *«Υστερα από αυτό δεν υπήρχε τίποτα που να μπορεί να με σταματήσει!».*

«Κανένα χημικό δεν πρόκειται να αποσυρθεί...»

«...είμαι σίγουρος ότι οι δικαστές δεν θα δώσουν ιδιαίτερη σημασία σε τυχόν δυσμενή αποτελέσματα...» |

Τα πειραματόζωα που πέθαιναν κατά συρροή από τις υπό δοκιμή ουσίες πετιούνταν χωρίς δεύτερη εξέταση στα σκουπίδια έτσι ώστε να μην υπάρχουν αποδείξεις τοξικότητας, οι μελέτες

«φτιάχνονταν» ανάλογα με το ποιος τις πλήρωνε και τα δεδομένα που εξάγονταν ήταν καραμπινάτα πλαστά

Το 1953 ο καθηγητής Βιοχημείας Joseph Calandra ίδρυσε την εταιρεία δοκιμών χημικών Industrial Bio-Test (IBT) με αποκλειστικό του σκοπό να κερδίσει πλούτη και επιρροή.

Το εργαστήριό του έκανε ελέγχους σε εκατοντάδες φάρμακα, φυτοφάρμακα και χημικά προϊόντα για λογαριασμό αγροχημικών και φαρμακευτικών εταιρειών, ιδιωτικών ινστιτούτων και κρατικών υπηρεσιών των ΗΠΑ προκειμένου να διαπιστώσει αν η χρήση τους και η επαφή με αυτά είναι ακίνδυνες.

Ως την εισβολή των πρακτόρων του FBI στα γραφεία της το 1976, η Industrial Bio-Test Laboratories ήταν το μεγαλύτερο εργαστήριο των ΗΠΑ έχοντας ελέγξει και δώσει το πράσινο φως για το 35- 40% του συνόλου των ζιζανιοκτόνων που κυκλοφορούσαν στις ΗΠΑ.

Το εργαστήριο αυτό όμως μόνο σχέση με την επιστήμη δεν είχε. Τα πειραματόζωα που πέθαιναν κατά συρροή από τις υπό δοκιμή ουσίες πετιούνταν χωρίς δεύτερη εξέταση στα σκουπίδια έτσι ώστε να μην υπάρχουν αποδείξεις τοξικότητας, οι μελέτες «φτιάχνονταν» ανάλογα με το ποιος τις πλήρωνε και τα δεδομένα που εξάγονταν ήταν καραμπινάτα πλαστά.

Περίπου το 80% των δεδομένων που η IBT παρέδωσε στην Υπηρεσία Προστασίας Περιβάλλοντος των ΗΠΑ (EPA) για έγκριση χημικών προϊόντων ήταν, όπως απέδειξαν οι έρευνες, ανύπαρκτα, δόλια ή άκυρα, ενώ πάνω από το 90% των μελετών εμφάνιζαν προβλήματα εγκυρότητας.

Η EPA έκλεισε την IBT και άλλα παρόμοια εργαστήρια το 1983. Κανονικά θα έπρεπε να άρει την κυκλοφορία όσων χημικών είχε δοκιμάσει ως τότε η IBT διατάσσοντας νέους ελέγχους. Δεν το έκανε.

Τα Poison Papers αποκαλύπτουν γιατί: Τον Οκτώβριο του 1978 κορυφαίοι αξιωματούχοι της EPA και της αντίστοιχης καναδικής

HPB συναντήθηκαν μυστικά με ανώτερα στελέχη της χημικής βιομηχανίας στο «Howard Johnson Motor Inn» -στο Αρλινγκτον της Βιρτζίνια- προκειμένου να συζητήσουν το σκάνδαλο IBT και να σχεδιάσουν την επόμενη ημέρα.

Εκεί δόθηκαν οι διαβεβαιώσεις από μέρους της EPA ότι κανένα χημικό δεν πρόκειται να αποσυρθεί από την αγορά ακόμη και αν οι μελέτες δείχνουν ότι η ασφάλειά του έχει αποδειχθεί με δόλια στοιχεία.

Αποτέλεσμα ήταν η πλειονότητα των ανέλεγκτων επικίνδυνων χημικών να συνεχίζουν να χρησιμοποιούνται έως σήμερα τόσο στις ΗΠΑ όσο και στον υπόλοιπο κόσμο δηλητηριάζοντας ανθρώπους, ζώα, φυτά, γη.

Αξίζει να σημειωθεί ότι μία από τις χημικές ουσίες που είχε υποβληθεί σε έλεγχο από την απίστευτη IBT και κρίθηκε μη επικίνδυνη για το περιβάλλον και τον άνθρωπο ήταν η περιβόητη γλυφοσάτη.

Αποτελεί ένα από τα βασικά συστατικά του -πρώτου σε πωλήσεις στον κόσμο- ζιζανιοκτόνου της Monsanto, RoundUp.

Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας έχει αποφανθεί ότι η γλυφοσάτη προκαλεί καρκίνο, ενώ η Monsanto έχει εισπράξει χιλιάδες μηνύσεις από ανθρώπους που εκτέθηκαν σε αυτήν και αρρώστησαν.

Παρ' όλα αυτά οι ευρωπαϊκές αρχές -με τη βοήθεια και των λόμπι- θεωρούν ακόμη την παραπάνω ουσία αθώα και εξετάζουν αυτή την περίοδο την επέκταση της άδειας κυκλοφορίας της στην αγορά.

Πηγή / Φωτό : efsyn.gr